

Tataiso tsamaisong ya ditletlebo

Re mona ho o thusa

SELELEKELA

RE O THUSA KA HO O FA MONYETLA OO O KA IKEMELANG KA ONA LE O HLOKANG LEEME HORE O SEBEDISANE LE SARS

Jwalo ka moahi wa demokerasi ya molao wa motheo ho a na le ditokelo eibile o na le boikarabelo ba ho buisana le taolo ya setjhaba ya Aforikaborwa. Tse ding tsa ditokelo tsa hao di hlalositswe kgaolong ya 10 ya Molao wa Motheo wa rona o laolang ka ho qolleha taolo ya setjhaba.

Hara tse ding, o hloka: (1) boemo bo hodimo ba boitshwaro ba boporofeshenale; (2) tshebediso ya bokgoni, ya ikonomi le ya phethahatso ya mehlodi; (3) phano ya tshebeletso, e hlokang leeme, e kgotsofatsang; le (4) ho sebetsa ho sa patwe letho le ka boikarabelo.

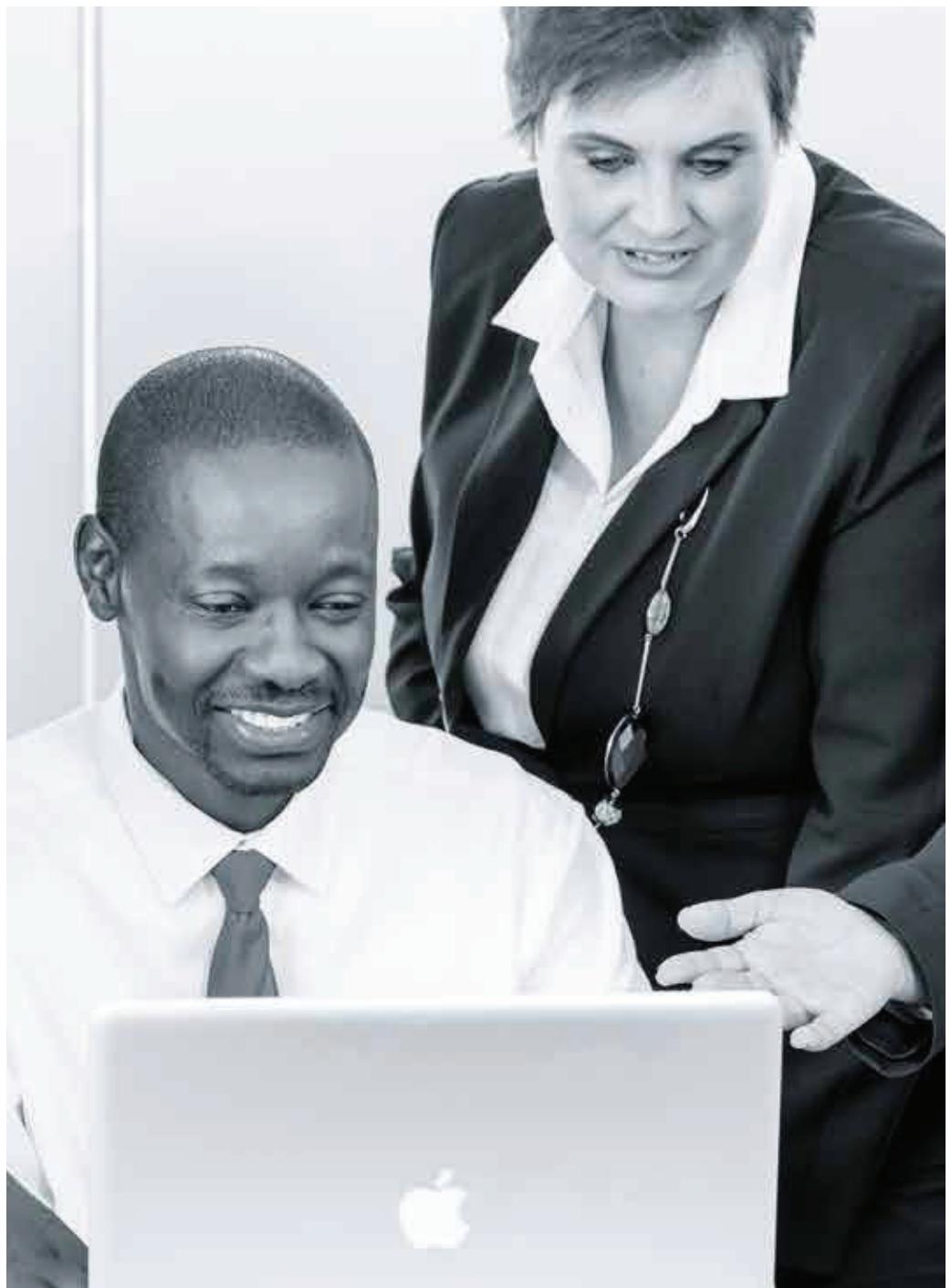
Jwalo ka mosebletsi wa Taolo ya Setjhaba, Tshebeletso ya Lekgetho ya Aforikaborwa (SARS) e tlangwa ke thomo ena ya molao wa motheo. Ebile hantlentle, Molao wa Taolo ya Lekgetho, o thehileng Ofisi ya ka, ke mokgwa o lebisang tseleng e lokileng ya ho etsa hore ditaelo tsena tsa molao wa motheo di phethahale taolong ya lekgetho.

Ofisi ya ka e o thusa ka motjha o bobebi le o hlokang leeme o batlang ho fumana tharollo ya tshebeletso, tseko ya tsamaiso ya mosebetsi kapa taolo eo o lekileng o sa sa atleha ho e rarolla ka metjha ya tsamaiso ya dititlebo. Re o thusa ka monyetla o ikemetseng le o hlokang leeme hore o sebedisane le SARS.

Sepheo sa bukana ena ke ho hlalosa mosebetsi le mekgwa ya tshebetso ya Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho. Mona ho kenyelotswa bao re ba thusang, ka moo re sebetsang ka teng, le ka moo re ka kgonang ka teng le ka moo re ka sitwang ho phetha mosebetsi ka teng ho latela thomo ya rona e le mokgwa wa ho fetola motjha wa balefi ba lekgetho ka teng. Hore o tle o sebetsa hantle, bukana ena e kenyelotsa dipotsa tse yeng di botswe le dikarabo ka Ofisi.

Moahlodi Bernard Ngoepe

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho wa Aforikaborwa Selelekela

RE BOMANG: RE IKEMETSE EBILE HA RE SEBETSE KA LEEME

Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho e ile ya thehwa ka kgwedi ya Mphalane selemong sa 2013 ho phahamisa tshebetso ya taolo ya lekgetho.Ha esale ho tloha mohlang oo, ho ne ho se na motjha o ikemetseng o ka lokisang wa balefi ba lekgetho ba ileng ba sebedisa haholo mekgwa ya ditittlebo e tlwaelehileng ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho.

Ofisi ya rona e thehilwe hodima tshebetso ya maemo a hodimo ya matjhaba mme e lophisitswe hodima ditsamaiso tsa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho wa Khanada, Dinaha tse Kopaneng tsa Amerika le Mmuso o Kopaneng (United Kingdom).

Ofisi e ikemetse ebile e sebetsa ka mokgwa o fapaneng le wa SARS.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke Moahlodi Bernard Ngoepe ya seng a behile meja fatshe, ya ileng a kgethwa ke Letona la Ditjhelete ho ba kantorong dilemo tse hlano ho tloha ka la 1 Mphalane 2013. Motlatso wa haeke Mosebeletsi wa Mmuso wa Phethahatso ya ka Sehloohong, Mmuelli Eric Mkhawane, le moifo wa ditsebi molaong wa lekgetho, tharollo ya ditittlebo, dikgokahanyo le phihlello ya setjhaba, hara tse ding.

TAELO YA RONA

Thomo ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke ho lekodisia le ho sebetsana le ttlelebo efe kapa efe ya balefbalekgetho e mabapi le taba ya tshebeletso kapa tsamaiso e bakwang ke tshebediso ya diphumantsho tsa Molao wa Lekgetho, ya SARS; mme ha Letona le etsa kopo kapa ha Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a bontsha bokgoni ba ho iketsetsa, ka tumello ya Letona, Mmuelli a ka boela a lekodisia ditaba dife kapa dife tse hlhang le ho sebetswa ka mokgwa o itseng, tse amanang le tshebeletso kapa tshebediso ya diphumantsho tsa Molao kapa tsamaiso ya diphumantsho tsa Molao wa lekgetho.

LEPETJO LA RONA

Lepetjo la rona ke “Poloko ya Ho Hloka Leeme”.

THOMO YA RONA

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o itelletse ho sebetsa jwalo ka motsamaisi wa mosebetsi ya phethahetseng, ya ikemetseng, ya hlokang leeme balefi ba lekgetho.

PONELOPELE YA RONA

Ponelopele ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke ho matlafatsa Tshepo ya Balefi ba Lekgetho taalong ya lekgetho.

MELEMO YA RONA

BOIKARABELO

Balefi ba Lekgetho ba na le tokelo arabelwa ka lebaka le utlwahalang ho se na leeme e le ho lokisa tse sa lokang tsa kgale ho thusa belefi ba lekgteho.

BOIKEMEDI

Ha ho sebetswa ka ditettlebo tsa balefi ba lekgetho Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o ikemetse mme ha a angwe ke SARS.

BOKGONI

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o hlokomela hore ditettlebo tsohle tsa balefi ba lekgetho di rarollwa ka potlako le ka bokgoni.

HO HLOKA LEEME

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o sebetsa ka ntla ho leeme ka dinako tsohle.

LEKUNUTU

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o boloka makunutu ohle a ditaba tsa balefi ba lekgetho ka hohlehohle ka ntla haeba a ka dumellwa ke molefi wa lekgetho ho phatlalatsa ditaba tsa hae.

KE HOBANENG HA RE LE TENG: HO KGOTHALETSO TSHEPO YA MOLEFI WA LEKGETHO

Re mona ho tla o mamela, wena molefi wa lekgetho, le ho sebedisana le Tshebelelso ya Lekgetho ya Aforikaborwa (SARS) hore ho be le tshebelelso e kgabane le tsamaiso ya mosebetsi le taolo e hlokang leeme.

Aforikaborwa e na le e nngwe ya ditshebetso tse phethahetseng tsa sejwalejwale tsa taolo ya lekgetho lefatsheng. Le ha tshebetso ena e le e ntle ha kaalo, ke taba ya bohlokwa hore be le mokgwa wa tshebetso o hlokang leeme, o ikemetseng le o sa kgotsofatseng ba itseng feela ooo balefi ba lekgetho ba ka o sebedisang ha ba na le ttlebo e sa rarollwang ho latela metjha e tlwaelehileng.

Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho e ile ya thehwa haholoholo hore e be motjha o ikemetseng le o hlokang leeme wa balefi ba lekgetho ba sitilweng ho rarolla tshebelelso, tsamaiso mosebetsi kapa taolo ya ttlebo ka metjha ya tsamaiso ya ttlebo e tlwaelehileng e ikemetseng ya SARS. Ho hloka leeme ho bolela hore ha re sebeletse SARS kapa molefi wa kekgetho. Re mpa re sheba mabaka feela a ttlebo a teng mme moo ho hlokalang teng , re sisinye hore ho be le tharollo. Mosebetsi wa rona o thehilwe haholo hodima mabaka, melao ya naha mme qetellong le Molaong wa Motheo.

BAO RE BA THUSANG: BALEFI BA LEKGETHO BA HLOKANG PHETHOHO YA TSHEBETSO

Jwalo ka bafetoledi ba tshebetso ya balefi ba lekgetho re leka ho hlokomela hore balefi ba lekgetho ba sebeletswe ka boporofeshenale le ho tshwarwa hantle ka tshebeletso eo e leng ya bona eo ba e fumanang SARS.

Pele o ka buisana le Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho balefi ba lekgetho ba be le bonneta ba hore ba kopile thuso mafapheng ohle a SARS ka ditlettelebo tsohle ka ntle haeba ho na le mabaka a utlwahalang a hore ba se ke ba sebetsa ka mokgwa oo.

Ho romella ttlelebo SARS,molefi wa lekgetho o tlameha ho buisana le **Ofisi ya Tsamaiso ya Ditlettelebo ya SARS nomorong ya founu ya 0860 121 216**. Haeba o sa ntse o sa kgotsofalla mokgwa oo SARS e sebedisitseng ttlelebo ya hao ka teng, o ka buisana le Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho.

Haeba ttlelebo ya hao ke e tsamaelanang le mosebetsi wa rona re tla o thusa ka hohle ka moo re ka etsang ka teng hore re fumane tharollo ya qaka ya hao.

KA MOO RE SEBETSANG KA TENG: HO HLOKOMELA HORE HO SE BE LE LEEME

Jwalo ka mokgwa o sebediswang o fetolang mokgwa wa kgale o neng o sebediswa, lepetjo la rona ke "Poloko ya Ho Hloka Leeme". Hore taba ena e tle e sebetsa re lekola mabaka a ttlebo ka nngwe mme ha ho letho leo re le lekolang ha e se mabaka feela. Re leka ka matla ho rarolla dittlebo matsatsing a 15 a mosebetsi ka mora hore re di fumane, mme re tla o tsebisa haeba ttlebo eo re hloleha ho e rarolla nakong e behilweng. Nakong yohle eo ho ntseng ho sebetswa ka yona re sebetsa ka ntle ho leeme re lekola dintlha tsohle tsa qaka.

Boiteko ba tharollo ya rona ya ttlebo bo kenyeltsa:

- Ho lekola ttlebo ya hao hape ho lekanyetsa hore na e tsamaelana le boikarabelo ba rona, e tla laolwa jwang, le ho lokisetra tekolo ya ttlebo.
- Ho romela ttlebo ya hao, tshehetso ya tokomane, tse tlang ka mora moo phuputsong ya pele le/kapa dikgothaletso tse etswang SARS.
- Ho hlahloba hore SARSe reng mme moo ho lokelang teng ho fuputswa hape ttlebo ya hao.
- O tla romelwa "pehelo ya ho qetela" ("close-out report"), e kgutsufsang se fihleletsweng ka ttlebo ya hao, mme ha ho hlokeha, ho etswe dikgothaletso hore ho ka etswa ho hong hape.

Dikgothaletso tsa rona ha di tlame molefalekgetho kapa SARS; empa ha molefalekgetho kapa SARS e sa di amohele, mabaka a diqeto tse jwalo a tlameha ho lebisa ho Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho matsatsing a 30 a tsebiso ya dikgothaletso mme Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka kenyeltsa mabaka ao pehelong e iswang ho Letona kapa Komishenara e tlasa dikarolo tsa 19.

BOITELO BA RONA: HO TSHEPAHALENG

Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho e tlamehile ho latela molao wa ho boloka ditaba tsa molefi wa lekgetho e le lekunutu le moifo wa rona o saena Kano ya Lekunutu.

Ditlhoko tsena tsa lekunutu di ngotswe Karolong ya 21(2) ya Molao wa Taolo wa Lekgetho.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho le mang kapa mang ya emetseng Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho mosebetsing ha a dumellwa ho tsebisa letho la se fumanweng ke kapa a etsetsa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho, kapa ka tsebo e lokisitsweng e tswang ho kapa e etsetswa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho, SARS, ka ntle haeba e e le maemong a hlokehang hore ho phethwe mesebetsi ya yona ho latela Molao.

Molao o hhalosa hore SARS e tlameha ho dumella Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho hore a ka fihlella tsebiso e tsamaelanang le matla a Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho le mesebetsi.

O NGODISA TLETLLEBO YA HAO JWANG?

Mona ka tlase ke moo ho bontshitsweng ka moo ho ka ngodiswang ttlebo ka teng:

- Ho fumana foromo ya ttlebo eya ofising ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho kapa letsatsa Ofisi, fekesa kapa imeila o kope kgatiso ya foromo ya ttlebo. Foromo e ka fumaneha hape webosaeteng ya rona.
- Tlatsa foromo.O badisise foromo yohle ka hloko mme o bokelle tsohle tse hlokehang pele o ka e tlatsa. O ngole dintilha tsa maemo a ttlebo ya hao di hlahlamana ka dinako tsa tsona. Hlomathisetsa ditokomane tsohle tse hlokehang tseo e leng tsa bohlokwa ho matlafatsa ttlebo ya hao. Hlokomba hore foromo e tlatsitswe ka botlalo.Ngola dinomoro tsa SARS kapa ha di ka romelwa lekaleng la SARS, ngola lebitso la lekala ,Letsatsi le motho eo o rometseng ttlebo ho yena.
- Diforomo tsohle tsa dittlebo di saenwe di be di ngolwe letsatsi leo di rometsweng ka lona. Ha foromo e sa o dumelle ho hhalosa ttlebo ya hao ka botlalo sebedisa pampiri ya hao e nngwe hape e tlamehang ho kgomosetswa foromong ya hao ya ttlebo.

Ofisi ya Mmuwelli wa Setjhaba wa Lekgetho ha e na ho amohela diforomo tse sa saenwang. Baemedi ba balefi ba lekgetho ba tiise hore ke baokamedi ba emetseng bao b aba thusang ka matla a tileng a a mmuelli.

Ha ho se na bopaki bo kgotsofatsang bo tshehetsang ttlebo ya hao, taba eo e ka kwalwa.Le ha ho le jwalo, re tla qala pele ka ho o fa monyetla wa ho hhalosa ka botlalo ttlebo ya hao kapa o fane ka bopaki bo hlokehang

NYEHELO E ROMETSWENG KA NAKO

Ako romele ttlebo ya hao Ofising ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ka nako e lokileng ka mora hore SARS e qete ho ikola hape ttlebo ya yona.

Hang feela ha re fumane foromo ya hao , Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o tla fuputsa ttlebo mme a inahane hore o tla e sebetsa jwang ha e le hore ke karolo ya thomo ya rona, ho seng jwalo re tla eletska ka ditokiso tse ding.

Haeba ha ho na bopaki bo lekaneng bo ka tshehetsang ttlebo ya hao, taba eo e ka kwalwa. Le ha ho le jwalo, re tla o dumella ho hhalosa ka botlalo ttlebo ya hao kapa o fane ka bopaki bo hlokehang.

HA O NGODISA TLETLLEBO

*eba le bonnete ba hore o na le dintlha tsa
bohlokwa tsa tse lenaneng lena*

Dintlha tsa Puisano:

Nomoro ya Founu ya Lapeng
Nomoro ya Selefounu
Nomoro ya Fekese
Nomoro ya Founu ya Kgwebo
Aterese ya Imeile

Aterese ya moo ho dulwang teng:

Nomoro ya Yuniti ya Khompolekese (haeba o na le yona)
Nomoro ya Seterata
Lebitso la Seterata kapa Lebitso polasi
Sabebe/Lebatowa
Motsemoholo/ Motse
Khoutu ya Poso
Khoutu ya Naha (ZA – ya Aforikaborwa)

Dintlha tsa Aterese ya Poso:

Tshwaya ka "X" haeba e tshwana le ka hodimo mona
kapa qetella Aterese ya hao ya Poso. Boromuwa ba Poso (Postal Agency)
kapa Yuniti e Nngwe e Nyenyane (haeba o na le yona)
(ho tea mohlala Postnet Suite ID)
Poso
Mokotla wa Poso ka Mokotla kapa Mokotla wa Poraevete
Tshebeletso e Ikgethileng e Nngwe ya Poso (hlalosa) Nomoro
Khoutu ya Naha
Khoutu ya Poso

Dintlha tsa Tletlebo:

Mofuta wa Lekgetho
Lekgetho la Kuno ya Motho ka Mong; Lekgetho la Kuno ya Koporasi; VAT;
Estate; Lefa Ho latela Moputso wa Hao (PAYE/SDL/UIF); Trust;
Customs/Excise kapa Tse Ding Mokgwa wa Tletlebo;
Boitshwaro; Tshebeletso; Tsa Taolo; Mokgwa wa Tshebetso kapa Tse Ding

Ako hlwele: www.taxombud.gov.za/make-a-complaint.html
ho bula foromo kapa o romele imeile ditletlebong
complaints@taxombud.gov.za kapa re tjhakele diofising tsa rona.

MUELLI WA SETJHABA WA LEKGETHO O LEKOLA TLETELBO YA LEKGETHO JWANG?

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka lekanyetsa ka moo ho ka lekolwang ka teng, empa ha a ntse a sebetsa a lekole ttlelebo mme ha ho hlokeha a e rarolle ka ho e namola kapa ka puisano. Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o tlameha ho sebetsa a ikemetse mme a latele mekgwa ya ho sebetsa e sa sebetseng ka molao, e hlokang leeme le e bolokang tjhelete ha ho rarollwa ttlelebo.

HO KA ETSAHALANG HAEBA HA KE A KGOTSOFALLA TSE ETSAHALANG KA MORA MOO?

Haeba molefi wa lekgetho a sa kgotsofalla tse etsahalang ka mora moo ka lebaka la mokgwa oo Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a sebeditseng ka ona, molefi wa lekgetho a ka tswela pele ka mokgwa o mong oo ba ka o sebedisang.

HO KA ETSAHALANG HAEBA SARS E HANANA LE DIKGOTHALETSO TSA MMUELLI WA SETJHABA WA LEKGETHO?

Dikgothaletso tsa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ha di tlame molefalekgetho kapa SARS, empa ha molefalekgetho kapa SARS e sa di amohele, mabaka a diqeto tse jwalo a tlameha ho lebisa ho Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho matsatsing a 30 a tsebiso ya dikgothaletso mme Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka kenyelelsa mabaka ao pehelong e iswang ho Letona kapa Komishenara e tlasa dikarolo tsa 19.

DIPOTSO TSE YENG DI BOTSWE KA MEHLA

MMUELLI WA SETJHABA WA LEKGETHO KE MANG?

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke mosebeletsi wa mmuso ya ikemetseng le ya sa sebetseng ka leeme a sebetsana le dittlebo tsa balefi ba lekgetho tse tobaneng le Tshebeletso ya Ditjhelete tsa Aforikaborwa.

OFISI YA MMUELLI WA SETJHABA WA LEKGETHO KE ENG?

Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke institushene e tshehetsang Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ka ho phethisa thomo.

KE MANG YA HLOKOMETSENG OFISI?

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ke Moahlodi Bernard Ngoepe ya seng a behile meja fatshe, ya ileng a kgethwa ke Letona la Ditjhelete ho ba kantorong dilemo tse tharo ho tloha ka la 1 Mphalane 2013, tse ileng tsa eketswa ka dilemo tse ding tse tharo ka Mphalane 2016.

TSHEBEDISANO LE SARS

Ofisi ya rona e ikemetse mme e sebetsa ka mokgwa o fapaneng le SARS.

1. Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka etsang?

Molao wa Taolo ya Lekgetho o dumella Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ho:

- lekola hape ttlebo ,haeba ho hlokeha, le ho e rarolla ka dipuisano kapa kutlwano;
- Sebetsa a ikemetse ha a rarolla ttlebo;
- Tsebisa molefi wa lekgetho ka thomo ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho le mekgwa ya ho sebetsa ka mekgwa ya ho sebetsa ya ho latella ttlebo;
- Hlwaya le ho lekola hape dintlhha tsa tsamaiso le tse ka bang teng tse tobaneng ka mokgwa o seng motle balefing ba lekgetho;
- Kgothaletsa SARS ka moo ttlebo e ka rarollwang ka teng.

Ditaba tsena e ka ba tsa tshebeletso ya SARS kapa mokgwa wa tsamaiso kapa dipehelo tsa taolo tsa Molao wa Lekgetho.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o na le matla a molao wa ho lekanyetsa, a ikemetse ka ntle a sa laolwe ke SARS, ka moo tekolo e ka sebetswang ka teng le hore tekolo e ka fediswa na pele e phethelwa.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka nna a lekola kopo haeba mokopi o fupuditse mekgwa ya qeto e teng ya ditltlebo tsohle tse teng SARS, ka ntle haeba ho na le mabaka a tlamang hore a se ke a sebetsa jwalo.

Ho fedisa mokgwa o ka sebediswang o teng wa ditltlebo, molefi wa lekgetho o tlameha hore a be a e na le ttlebo eo a e ngodisitseng le Ofisi ya Tsamaiso ya Ditletbo ya SARS.

2. Ke mabaka afe a tlamang?

Karolo ya 18(5) ya Molao wa Taolo ya Lekgetho e hhalosa mabaka a latelang ao Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a tlang ho a lekola ha a lekanyetsa haeba mabaka a tlama”:

- kopo e hlahisa ditaba tsa tsamaiso;
- ho fedisa mekgwa ya ho sebetsa ya diqeto tsa dittlebo tsohle ho tla baka mathata ho mokopi.
- ho fedisa mekgwa ya ho sebetsa ya diqeto tsa dittlebo tsohle ha ho etsahale hore e ka ba le ho hlahisa taba e itseng nakong e itseng eo Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a nahanang hore e lokile.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho o tlameha ho tsebisa mokopi ka se etsahetseng ka tekolo kapa qeto e entsweng ka kopo ka nako le ka mokgwa o kgethilweng ke Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho.

3. Na ho na le dikgaello ka tseo Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka sebetsang ka tsona?

E, ho na le dikgaello tse hlakileng ka mefuta ya ditittlebo tseo Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ka di lekolang kapa a ke keng a di lekola.

Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho a ke ke a lekola:

- molawana kapa leano la lekgetho;
- leano la SARS kapa tshebetso e teng ka kakaretso ho na le ka moo le tsamaelanang le tshebeletso kapa mokgwa wa tshebetso kapa ka moo ho laolwang ka teng ho tswalwang ke phethahatso ya dipehelo tsa Molao wa Lekgetho ka SARS;
- Taba eo e leng ya bohlokwa hore e hanwe le hore e ipiletswe ho latela Molao wa Legetho ka ntle ho taba ya taolo e tsamaelanang le ho hanana ho jwalo le boipiletso;
- Qeto e tswelang pele kapa taba e hlahiswang kgotla ya lekgetho.

Hlokomela hore ho na le nako e beilweng ya ho lekola ditittlebo. Mmuelli wa Lekgetho a se ke a lekola taba e bileng teng selemo se le seng pele ho letsatsi leo ho ileng ha kgethwa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho wa pele, ka ntle haeba Letona le kopa Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho hore a phethe mosebetsi oo. Ha Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgotla wa nako eo a qala ho sebetsa ka la 1 Mphalane 2013, ke hore Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgotla a ke ke a lekola ditaba tse bileng teng pele ho la 1 Mphalane 2012 (ka ntle haeba a ka kotjwa ke Letona). Le ha ho le jwalo Letona la Ditjhelete le dumelletse Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ho lekola ditaba tse bileng teng pele ho letsatsi lena.

O KA BUISANA LE RONA JWANG: HO TLA TSWA KA MABAKA A HAO

Molefi wa lekgetho a ka buisana le Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ka boyena kapa le mosebeletsi wa lekgetho kapa moemedi e mong.

Baemedi ba Balefi ba lekgetho ba tiise ka bolaodi ba bona hore bo ka emela basebeletswa ba bona ka matla a felletseng a leqwetha.

Molefi wa lekgetho a ka fihlella ditshebeletso tsa Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgetho ho ya ka mekgwa e latelang eo ba ka buisanang ka yona:

AKO BUISANE LE RONA

Aterese ya sebaka

Menlyn Corner

2nd Floor

87 Frikkie de Beer Street

Menlyn

Pretoria

Founu: 0800 662 837 of +27 12 431 9105

Fekese: +27 12 452 5013

Aterese ya imeile: complaints@taxombud.gov.za

www.taxombud.gov.za

Aterese ya Posos

Mokotla wa Poso 12314

Hatfield

0028

BOITATOLO

Tsebiso e tokomaneng ena e sireleditswe ke molao wa tse ngotsweng mme e ke ke ya kopitswa, ya phatlalatswa kapa ya fetolelwa kgwebo. Tsebiso e ngotsweng bukaneng ena e ne e nepahetse nakong eo ho neng ho phatlalatswa bukana ena, empa e ka nna yaba e se e fetohile. Ha ho ka ba le ho se utlwisise ho itseng ka ho nepahala ha yona kapa haeba o se na kgatiso e ntjha kapa ya bukana ena ako Letsetse Setsi sa Puisano e leng 0800 662 837 hore o be le tiisetso ya ditaba tse ngotsweng.

Bukana ena e reretswe ho tsebisa feela mme ha e a rerelwa ho ba e ka sebedisetswang molao. Ha motho ofe kapa ofe a ka sebedisa tsebiso ena e tla be e le boikgethelong ba motho eo.

Ofisi ya Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgtho ha e emele ka botlalo kapa ka mokgwa o mong o sa tobang, ho kgothaletsa kapa ho sisinya hore dihlahiswa kapa ditshebeletso tseo ho builweng ka tsona tokomaneng ena ke tse loketseng ditlhoko tsa motho ya itseng. Mmuelli wa Setjhaba wa Lekgtho ha a dumele boikarabelo bofe kapa bofe ka ho lahleha ho ka bang teng, ho senyeha, ditefello le ditjeho tse ka tswelang pele kapa tse ka bakwang ke taba eo ka botlalo kapa ka mokgwa o sa tobang ka lebaka la phoso efe kapa efe e ka bang teng kapa ho tlohelwa ho ngotsweng tokomaneng ena.

EL: Tsebiso ena ha e kgolo ho melawana efe kapa efe le bangodi ba belaelang mabapi le karolo efe kapa efe ya tsebiso e phatlaladitsweng tataisong e tlamehang ho lebisa molawaneng o nepaneng le ona kapa ho batlana le monahano o loketseng wa motho a le mong ya nang le boiphihlelo.

Founu: 0800 662 837 of +27 12 431-9105
Fekese: +27 12 452-5013
Aterese ya imeile: complaints@taxombud.gov.za
www.taxombud.gov.za